

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนทั้งสิ้น 531 คน จำแนกเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตำแหน่ง จำนวน 158 คน และจากการเลือกตั้ง จำนวน 373 คน (กองราชการส่วนตำบล. 2543 : 144)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จากการเทียบตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 223 คน วิธีการสุ่มใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 จำนวนประเภทสมาชิก ซึ่งได้แก่สมาชิกโดยตำแหน่งกับสมาชิกจากการเลือกตั้ง โดยใช้อัตราส่วนจะได้จำนวนตัวอย่างของสมาชิกโดยตำแหน่ง 66 คน และโดยการเลือกตั้ง 157 คน

2.2 แบ่งสมาชิกแต่ละประเภทออกเป็นสมาชิกตามสภาตำบลโดยใช้อัตราส่วนขนาดตัวอย่างจากสมาชิกของสภาตำบลจำแนกตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่ง และจากการเลือกตั้ง ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

สถานภาพ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	สมาชิก โดย ตำแหน่ง	สมาชิก จากการ เลือกตั้ง	รวม	สมาชิก โดย ตำแหน่ง	สมาชิก จากการ เลือกตั้ง	รวม
องค์การบริหารส่วนตำบล						
คลองขาม	13	35	48	5	15	20
บัวบาน	18	40	58	8	17	25
หนองอีเต่า	11	21	32	5	9	14
ห้วยวัง	11	24	35	5	10	15
ห้วยนาคำ	16	37	53	8	15	23
อีต้อ	12	22	34	5	9	14
ขามเฒ่า	17	27	44	7	11	18
นาเชือก	8	28	36	3	12	15
อุ่มเม่า	11	16	27	5	7	12
นาดี	8	18	26	3	8	11
โนนสูง	9	22	31	4	9	13
เขาพระนอน	6	15	21	2	6	8
เว่อ	8	21	29	3	9	12
คอนสมบูรณ์	10	29	39	4	12	16
หนองดอกเป็น	-	18	18	-	8	8
รวม	158	373	531	66	157	223

2.3 สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการจับสลากจากประชากรให้ได้สมาชิกโดยตำแหน่ง และจากการเลือกตั้งตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางในข้อ 2.2 (ตาราง) จะเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

## เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ สำหรับให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่งและจากการเลือกตั้งในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้ตอบแบบสอบถามดังกล่าว แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 69-71) ถามครอบคลุมกรอบแนวคิดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร

### Rajabhat Mahasarakham University

#### ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ตามสถานภาพที่เป็นจริงของท่าน

ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

- ( ) สมาชิกโดยตำแหน่ง
- ( ) สมาชิกจากการเลือกตั้ง

ตอนที่ 2 สอบถามบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

**คำชี้แจง** โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าท่านได้มีบทบาทการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอ บางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับใด โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ทางขวามือที่ตรงกับระดับบทบาทการจัดการศึกษาของท่านเพียงหนึ่งเครื่องหมาย

ข้อ	บทบาทการจัดการศึกษา	ระดับบทบาท				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา.....	.....	...../.....	.....	.....	.....
00	การมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา.....	.....	.....	.....	...../.....	.....

#### จากตัวอย่าง

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่องมาก แสดงว่า ท่านมีบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ด้านงานวิชาการ ในด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ระดับมาก

ข้อ 00 ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่องน้อย แสดงว่า ท่านมีบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ด้านงานวิชาการ ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ระดับน้อย

## วิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อประมวลแนวคิดเป็นแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปรทั้ง 4 ด้าน
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า จากการศึกษาเอกสารการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายภาระงานทั้ง 4 ด้าน 1 ฉบับ ดังนี้
  - 3.1 ด้านบริหารทั่วไป
  - 3.2 ด้านวิชาการ
  - 3.3 ด้านงบประมาณ
  - 3.4 ด้านงานบุคลากร
4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ ตลอดจนความเหมาะสมของแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความครอบคลุมความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ตลอดทั้งสำนวนภาษาซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
  - 6.1 นายพงษ์ศักดิ์ ทิสานนท์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 6.2 นางสมพงษ์ สุขประเสริฐ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษาส่วนท้องถิ่น
  - 6.3 นางนวลอนงค์ สุวรรณเรือง ศศ.ม. (ภาษาไทย) ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสำนวนภาษาไทย

6.4 นางสาวรักชนก ตระกูลพิมพ์รัศมี กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)  
 อาจารย์ 2 โรงเรียนบ้านแกวิทยาคม สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาสงาเขต จังหวัด  
 กาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ  
 ของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงสำนวนภาษาให้กระชับครอบคลุมเนื้อหาอย่างเหมาะสมแล้วนำ  
 เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) กับ  
 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง  
 ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 50 คน

9. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่า  
 สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น  
 เท่ากับ .97

10. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน  
 การศึกษาค้นคว้าต่อไป

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอ  
 ความร่วมมือถึงประธานกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่างทั้ง 15 แห่ง เพื่อขอ  
 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามจำนวนกลุ่ม  
 ตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 223 ชุด และมอบให้ผู้แทนของผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลไว้

2. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้แทนของผู้วิจัยคืนด้วยตนเอง  
 ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 215 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.41

### การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. นำแบบทดสอบที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจความเรียบร้อยและ  
 ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่า มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงนำมาตรวจให้คะแนนตาม  
 เกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับบทบาท	คะแนนที่ได้
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

2. นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows ทำการวิเคราะห์ ดังนี้

### 2.1 วิเคราะห์บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้านและนำผลค่าเฉลี่ยไปแปลความหมายกับเกณฑ์การตัดสินใจวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย

Rajabhat 4.51-5.00 asarakham มากที่สุด

4.51-5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

2.2 เปรียบเทียบบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยใช้ค่า t-test

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม คือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left( 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ  $\alpha$  = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

$k$  = จำนวนข้อแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$  = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

$S_t^2$  = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

## 2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

### 2.1 สถิติพื้นฐาน

#### 2.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ  $\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

$\sum x$  แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

Rajabhat Mahasarakham University

$n$  แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

#### 2.1.2 ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน

$$S = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ  $S$  แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$x_i$  แทน คะแนนของกลุ่มตัวอย่างคนที่  $i$

$n$  แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

## 3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

ใช้การทดสอบด้วยค่า  $t$ -test โดยสมมติประชากรเป็นอิสระต่อกัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n_1 + n_2}}}$$



เมื่อ  $t$  แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต

$\bar{X}_1$  แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$  แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

$S_1^2$  แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

$S_2^2$  แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

$n_1$  แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1

$n_2$  แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 2



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University